

Komentář: 7. Putinův ministr teopropagandy Kirill

Zradit Rusko znamená zradit pravoslavnou víru, možná dokonce zradit samotného Krista.

Komentář

Putinův ministr teopropagandy Kirill se dovolává 600 let historie, aby vznesl nárok na Ukrajinu

17. května moskevský [patriarcha Kirill](#) promluvil k horní komoře ruského parlamentu v projevu, který zdůraznil roli [ruské pravoslavné církve](#) a jejího primase jako [agenta propagandy par excellence pro Putinův režim](#).

Také to znovu ukázalo, do jaké míry se ruský stát a ruská pravoslavná církev opírají o verzi historie, která je většině Západu naprosto cizí, a přesto je v pravoslavném křesťanském světě, dokonce i mimo Rusko, naprosto běžná.

Bohužel, západní média tento prvek ruské propagandy téměř ignorovala, v nemalé části proto, že samotná historie je jejímu publiku tak cizí. Chtějí (pochopitelně) hlásit zprávy, ne přednášet o východoevropských dějinách.

Toto přehlédnutí zároveň hovoří o větším problému v tom, jak informujeme a diskutujeme o roli historie v současných událostech, zejména pokud jde o náboženství. Zejména abrahámovská náboženství jsou hluboce zasvěcena do svých historických příběhů.

Bůh judaismu, křesťanství a islámu je bohem dějin, bohem, který zasahuje do lidských událostí a snaží se utvářet vyprávění dějin ke konkrétnímu cíli.

Dějiny se tak pro tyto víry stávají posvátným vyprávěním. V důsledku toho je zpochybňování verze historie náboženské tradice v tomto kontextu podobné zpochybňování samotné víry. A víme, jak to vnímají média.

Během projevu se Kirill soustředil na myšlenku, že [„... lid Ruska a Ukrajiny, kteří vzešli ze společné kyjevské křtitelnice, jsou spojeni pravoslavnou vírou a vázání společným historickým osudem...“](#) [Religion Dispatches původní překlad.]

Kromě toho připomněl konkrétní události z posledních téměř šesti set let, které jsou v ortodoxním křesťanském světě, a zejména v Rusku, široce známé a znamenají pokusy Západu podkopat politickou moc pravoslavných států a (co je ještě horší) subsumovat pravoslaví do křesťanského Západu: Brestská unie v roce 1596 a zrada Ivana Mazepy v 17. století.

(Než vysvětlím obojí, zvedněte ruku, drahý americký čtenáři, pokud jste o jednom slyšeli... To jsem si myslel).

Nejprve Brestská unie: V roce 1588 konstantinopolský patriarcha Jeremiáš II. odcestoval do Polsko-litevského společenství a Moskevského velkovévodství a formálně uznal ruskou pravoslavnou církev, která si od roku 1458 nárokovala svou nezávislost od pádu Byzantské říše Osmanům.

Tato událost je velmi důležitá pro současné ruské nároky na Ukrajinu. Koneckonců, Kyjev, ne Moskva, je rodištěm slovanského pravoslaví.

A hlavní biskup Slovanů se přestěhoval z Kyjeva do Moskvy z politických, nikoli teologických důvodů. Bez Jeremiášovy cesty zmizí historický nárok Moskvy na autoritu nad ukrajinskou církví.

Ve skutečnosti by se bez Jeremiášovy cesty mohl argument snadno ubírat opačným směrem: tj. že

Moskva by měla být pod dohledem Kyjeva. Jeremiáš také sesadil stávajícího metropolitního biskupa Kyjeva a nahradil ho přátelštějším metropolitou.

Ukazuje se, že myšlenka Moskvy jako centra světské a náboženské moci ve východní Evropě byla v 16. století stejně kontroverzní jako v 21. století.

Po Jeremiášově odchodu se devět z deseti místních biskupů v postižených regionech sešlo v Brestu a hlasovalo pro připojení k římskokatolické církvi. Produktem této akce je řeckokatolická církev.

Patriarcha Kirill také zmínil „zradu“ Ivana Mazepy publiku, které fakticky tvoří ruský senát.

Mazepa, rusínsko-litevský šlechtic, narozený asi 50 let po Brestské unii, byl podle všeho vzdělaný a kosmopolitní. Strávil hodně času v západní Evropě a dokonce sloužil jako dvořan u polského krále, díky zkušenostem, které vedly ruský stát k podezření, že je potenciálně „katolizovaný“.

Nicméně v roce 1687 byl jmenován hejtmanem (v podstatě generálem) Záporožské armády na území dnešní Ukrajiny. V roce 1708, uprostřed Velké severní války, když se Mazepa dozvěděl, že bude sesazen carem ze své pozice hejtmana, opustil svou armádu a připojil se k silám švédského krále Karla XII.

Ruské vítězství v bitvě u Poltavy znamenalo, že Mazepův záměr přivést Ukrajinu do švédského držení se nikdy neuskuteční, ale důsledky jeho změny stran se odrážely v ukrajinských a ruských dějinách.

Kirillovo tvrzení, že Mazepa byl nedávno rehabilitován na Ukrajině, není nic jiného než obvinění současné ukrajinské vlády z podobné zrady nejen Ruska, ale samotného pravoslaví.

Ostatně, Mazepovo jméno je jedním z těch, které se čtou spolu s dalšími anathematizovanými lidmi a myšlenkami během pravoslavné neděle, první neděle postní. Poselství je jasné: zradit Rusko znamená zradit pravoslavnou víru, možná dokonce zradit samotného Krista.

Aby bylo jasno, Kirill se nemýlí, že Ukrajinci jsou ohledně Mazepova odkazu více rozděleni. Průzkum ukazuje, že asi třetina Ukrajinců v něm vidí „muže, který bojoval za nezávislost Ukrajiny“, zatímco téměř čtvrtina ho považuje za zrádce.

A bývalý prezident Ukrajiny Viktor Juščenko nevyklučoval myšlenku, že jeho rodina byla spojena s bývalým hejtmanem. Uprostřed Kyjeva dokonce nechal postavit jeho sochu.

Ale to je tak trochu pointa. Historie není jen řada věcí, které se staly. Historie je to, co si myslíme, že tyto události znamenají. Naše interpretace mají obvykle vše společného s přítomností a velmi málo společného s minulostí.

Abychom to viděli, není třeba hledat nic jiného než vlastní spornou americkou *politickou* debatu o tom, jak by měla být vyučována její rasová historie*:

Je příběh amerického rasově založeného movitého otroctví příběhem slavného triumfu nad rasismem a útlakem – důkazem americké výjimečnosti??

Nebo je to příběh pokračujících předsudků a násilí, které odhalují americkou výjimečnost jako lež a Ameriku jako zásadně rasistickou společnost?

Je zřejmé, že toto je otázka, která má mnohem více společného s naším stoletím než se stoletím Abrahama Lincolna.

To je také, aby bylo jasno, náboženská otázka. Pro mnoho amerických křesťanů, zejména některé americké evangelikály a členy hnutí Svatých posledních dnů, jsou americké dějiny stejně posvátné a teologicky nabité, jako středověké a raně novověké východního Středomoří a východoevropské dějiny pro ortodoxní křesťany.

Pokud věříte v Boha dějin, nevyhnutelně také věříte, že vaše vlastní historie je božsky nařízená, a proto v ní hledáte důkaz své vlastní spravedlnosti.

Jeho svatost patriarcha Kirill se setkává s Franklinem Grahamem, prezidentem Billy Graham Evangelistic Association mospat.ru

Patriarcha Kirill nedělá nic jiného než [jeho přítel](#) Franklin Graham – a oba muži jasně chápou, že historie jejich příslušných národů je křesťanská, ustanovená Bohem.

Je to nebezpečný způsob myšlení, ale o to nebezpečnější, když nevíme, o čem sakra vůbec mluví. Proto vždy stojí za to znát historii.

**Toto není v žádném případě zamýšleno naznačovat, že obojí je legitimní, etické a stejně podporované profesionálními historiky – jen to ukazuje, jak dramaticky protichůdné mohou být výklady historie.*

KATHERINE KELAIDIS

[Religion Dispatches](#)

-krk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)